

Наша СЛОВА

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 45 (1300) 9 ЛІСТАПАДА 2016 г.

“Наша слова” № 1300

Дзяды ў Лошыцы

У Менску 6 лістапада прайшло шэсце да Лошыцкага яра - месца расстрэлу ахвяр сталінскіх рэпрэсій. Акцыю традыцыйна праводзіла Кансерватыўна-хрысціянская партыя - БНФ (КХП-БНФ).

Шэсце пачалося ў 12.30 каля ДК "Лошыцкі" (былы ДК Камвольнага камбіната). У ім узялі ўдзел каля 30 чалавек, у асноўным прадстаўнікі партыі. Яны неслі мноства бел-чырвона-белых сцягоў, а таксама сім-

воліку КХП-БНФ. Акцыя была санкцыянаваная гарадскімі ўладамі.

У фінальным пункце шэсця - Лошыцкім яры - прайшоў жалобны мітынг.

БелаПАН.

210 гадоў з дня нараджэння Эміліі Плятэр

Эмілія ПЛЯТЭР (13 лістапада 1806 - 23 снежня 1831) - графіня, зборніца беларускага фальклору, удзельніца паўстання 1831 года ў Польшчы, на Беларусі і Летуве.

Нарадзілася ў Вільні. Прадстаўніца графскага роду Плятэраў, якія ў XV ст. перабраліся ў Вялікае Княства Літоўскае з Вестфаліі. Дзяцінства Э. Плятэр прайшла ў маёнтку Лісна непадалёк ад Краслаўкі, дзе яна атрымала добрую хатнюю адукацыю.

Жывучы на Віцебшчыне ў сваякоў, збірала і апрацоўвала беларускія народныя песні. Вярнулася ў родную краіну ў 1828 годзе, захапілася беларускай харэаграфіяй, сама танцавала народныя танцы.

У часе вызвольнага паўстання 29 сакавіка 1831 разам са сваяком Ц. Плятэрам арганізавала ў мястэчку Дусяты партызанскі аддзел з 280 стралкоў,

60 верхнікаў ды некалькіх соцень касінераў і павяла яго на Дзвінск. Сярод паўстанцаў было нямала дзяўчат.

30 сакавіка паўстанцы разбілі расейскі аддзел каля паштовай станцыі Даўгелі, 2 красавіка адбыўся бой з ахоўнай часткай генерала Шырмана, потым - бой пад Уцянай і 4 красавіка захоп мястэчка Езяросы.

Па разгроме казакамі паўстання Эмілія Плятэр на чале невялікай групы далучылася да аддзела Караля Залускага. 17 траўня аддзел Э. Плятэр заняў Вількамір і ў чэрвені ўліўся ў рэгулярнае польскае войска Д. Хлапоўскага. За смеласць і рашучасць у баявых дзеяннях камандаванне паўстанцкімі сіламі прызначыла Э. Плятэр ганаровым каман-

дзірам роты ў пяхотным палку і прысвоіла ёй званне капітана. Аддзел браў удзел у баях супраць царскіх войскаў (пад Радзівілішкамі, Вільняй, Шаўлямі і ў іншых месцах). Пры адыходзе паўстанцаў у Прусію захварэла і памерла. Пахавана ў Капшэве.

Вікіпедыя.

Алена Анісім наведла магілу Цішкі Гартнага

У дзень памінання продкаў, у Дзмітраўскую суботу, магілёўскія актывісты Таварыства беларускай мовы наведлі магілу загінулага ў час сталінскіх рэпрэсій пісьменніка і палітыка Цішкі Гартнага. Месца пахавання Змітра Жылуновіча, больш вядомага пад псеўданімам Цішка Гартны, у Магілёве на ўскрайку Пячэрскага лесапарку - сімвалічнае. Сёлетня ўпершыню тут пабывала і намесніца старшыні Таварыства, дэпутатка Палаты прадстаўнікоў Алена Анісім.

Рупліўцы беларушчыны згадалі жыццё Цішкі Гартнага, памянулі сваіх продкаў, прыбралі пляцоўку вакол памятнага знака пісьменніку.

Мясціну, дзе пахавалі Змітра Жылуновіча, адшукаў старшыня магілёўскага аддзялення таварыства "Мартыралог Беларусі" магілёўскі актывіст

Валянцін Ермаловіч. Былая медсястра ляркарні паказала яму брацкую магілу, у якой мог быць закапаны пісьменнік. У 1989 годзе на ёй актывісты адраджэнцкіх арганізацый горада ўсталявалі памятны знак. Апошнія гады прыглядае за гэтым знакам і пляцоўкай вакол яго пенсіянерка Алякса-

ндра Падалінская. Яна сябра ТБМ. Жыве непадалёк. Аляксандра Рыгораўна пераказвае аповеды старэйшых за сябе людзей пра таямнічыя пахаванні ў сталінскія 1930-я гады. Потым, кажа яна, у гэтых мясцінах ужо фашысты хавалі расстраляных.

Радзій Свабода.

120 гадоў з дня нараджэння Міхася Чарота

Міхась ЧАРОТ, сапр.: Міхаіл Сымонавіч Кудзелька (7 лістапада 1896, мяст. Рудзенск, Ігуменскі павет, Менская губерня, цяпер Пухавіцкі раён, Менская вобласць - 29 кастрычніка 1937, Мінск, НКУС; псеўданімы: Максім Бяднейшы; Юрка Куртаты; В. Чарот; Крыптанімы: М. К.; М. К-ка; Ч. М.; М. Ч.; М. Ч-т; Ч-т.) - беларускі паэт, драматург, празаік, рэдактар, грамадскі дзеяч.

Нарадзіўся ў сялянскай сям'і. Дзед Міхася Чарота быў майстрам па ткацтве, адкуль прозвішча ад пана, адпаведнае яго заняткам, бабуля паэта працавала карміцелькай у панскім палацы. Меў двух братоў і сястрыц: Паўла (інжынер і хатні педагог), Аляксандра (аграном), Марыю (кухарка) і Насту (актрыса).

Першую адукацыю атрымаў у наёмнага настаўніка і ў Цітвянскім двухгадовым ву-

чылішчы. У 1913-1917 вучыўся ў Маладзечанскай настаўніцкай семінарыі. У гады Першай сусветнай вайны служыў афіцэрам запаснога палка ў Кузнецку, там разам з іншымі афіцэрамі-беларусамі намагаўся стварыць беларускі гурток.

Вясной 1918 вярнуўся ў Менск, дзе пачаў настаўнічаць у беларускай школе; паступіў у МВШ. У 1919 чалец Белнацкама і створанай пры ім Ваеннай Рады. Быў адным з арганізатараў Беларускай камуністычнай арганізацыі, якая ў студзені 1920 утварылася з сяброў "Маладой Беларусі". У 1922-1924 кандыдат у члены, у 1924-1931 член ЦВК БССР. У 1924 вучыўся ў Маскве ў Дзяржаўным інстытуце журналістыкі. У 1930-я працаваў загадчыкам літаратурнага сектара Дзяржаўнага выдавецтва БССР, кансультантам у кабінце маладога аўтара Саюза пісьменнікаў БССР.

Член Саюза пісьменнікаў СССР (з 1934). Арыштаваны 24 студзеня 1937. Асуджаны пазасудовым органам НКУС 28 кастрычніка 1937 як удзельнік "контррэвалюцыйнай нацдэмаўскай арганізацыі" да ВМП з канфіскацыяй маёмасці. Прыгавораны да расстрэлу 28 кастрычніка 1937 г. Рэабілітаваны 8 снежня 1956 г.

Вікіпедыя.

"Залаты запас" беларускай медыцынскай лексікі

Беларуская лексікаграфія налічвае значную колькасць дыферэнцыяльных слоўнікаў, якія змяшчаюць дыялектную лексіку асобных абласцей ці раёнаў Беларусі. Тым не менш у беларускай дыялектнай лексікаграфіі да гэтага часу не было вузкапрофільных дыялектных слоўнікаў, якія змяшчалі б тэрміны і паняцці пэўнай галіны навукі, вытворчасці, сацыяльнай сферы.

Тэрміны, некалі вядомыя толькі ў пэўных мясцовасцях, сталі апошнім часам досыць шырока выкарыстоўвацца ў галіне медыцыны: *спарон, гарачка, цягліца*.

Некаторыя дыялектныя словы і сэнны могуць папоўніць прафесійную лексіку, замяніўшы запазычаныя тэрміны ўласнабеларускімі адпаведнікамі. Так, слова *вогнік* (герпес) распаўсюджана ў паўночна-заходніх гаворках, га-

ворках цэнтральных раёнаў Беларусі. Шырокую геаграфію ў рэгіёнах Беларусі маюць словы *жаўтачка* (жаўтуха), *пошасць* (эпідэмія), *разачка* (гастрит) і інш. Гэта дае падставу думаць, што шэраг дыялектных тэрмінаў можа арганічна ўліцца ў актыўную медыцынскую лексіку.

Менавіта з жадання паказаць "залаты запас" беларускай медыцынскай тэрміналогіі, які ўтрымлівае дыялектная лексіка, а таксама дапамагчы арыентавацца маладым спецыялістам у галіне медыцыны пры працы з насельніцтвам у розных мясцовасцях Беларусі і выйшаў у выдавецтве Гарадзенскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта "Дыялектны слоўнік медыцынскіх тэрмінаў Беларусі" Віктара Варанца. Асноўны матэрыял для слоўніка сабраны шляхам дэталёвага аналізу як рэгіяна-

льных дыялектных слоўнікаў, так і слоўнікаў, якія сваім лексічным матэрыялам ахопліваюць больш шырокія дыялектныя зоны Беларусі: паўночна-заходнюю, цэнтральную і сярэднебеларускія гаворкі інш.

Агульная картатэка слоўніка налічвае каля 500 картэк-слоў. Слоўнік уключае толькі медыцынскія тэрміны: назвы хвароб, лекаў, лекавых траў, дзеянні і паняцці медыцыны. Таксама многія словы праілюстраваны адпаведнымі малюнкамі.

Гэты слоўнік з'яўляецца першай спробай стварыць даведнік, у якім змяшчаюцца дыялектызмы медыцынскага характару ў іх сучасным выглядзе.

Віктар Варанец,
старшы выкладчык кафедры рускай і беларускай моў УА "Гарадзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт".

"Яўгенія Янішчыц: творы, жыццяпіс, каментарыі"

Прэзентацыя першага тома выдання "Яўгенія Янішчыц: творы, жыццяпіс, каментарыі" прайшла ў магилёўскай бібліятэцы імя Янкі Купалы пры актыўнай падтрымцы гарадской суполкі ТБМ імя Ф. Скарыны. Імпрэзу наведвала шмат людзей, у першую чаргу гэта аматары і прыхільнікі творчасці паэтэсы, магилёўскія літаратары, настаўнікі, сябры Таварыства беларускай мовы. А прэзентавала кнігу яе ўкладальнік Тамара Аўсяннікава, аднакурсніца і блізкая сяброўка Яўгеніі Янішчыц.

Гэта выданне, якое пачыла свет дзякуючы выдавецтву "Мастацкая літаратура" - першы грунтоўны збор твораў таленавітай беларускай паэтэсы і перакладчыцы, хоць яшчэ ў далёкім 1990 годзе была падпісана пастанова Савета Міністраў пра апублікаванне творчай спадчыны Яўгеніі Янішчыц.

Асноўную частку матэрыялаў для выдання сабралі і падрыхтавалі яго ўкладальнікі - дацэнт Інстытута мовы і літаратуры Святлана Калядка і магилёўскі літаратар і паэт Тамара Аўсяннікава. У першы том увайшлі вершы з першых пяці зборнікаў Яўгеніі Янішчыц, успаміны яе сваякоў і родных, сяброў і землякоў, аднакурснікаў і настаўнікаў ну і канешне калег-літаратараў. Адмыслова для гэтага выдання вельмі грунтоўна былі сабраны і апрацаваны біяграфічныя звесткі, як жыццёвыя, так і перыяду творчай дзейнасці паэткі.

Аўтары зборніка нават правялі самае сапраўднае і глыбокае даследаванне радаводу Янішчыц, бо паходжанне яе прозвішча - асобная і цікавая старонка біяграфіі Яўгеніі. Не самі па сабе размешчаны ў кнізе

і вершы - кожны твор суправаджаецца каментаром-паясненнем, невялічкім разборам і аналізам. Увогуле, сам зборнік, які будзе ўключаць чатыры тамы, вельмі цікавае і незвычайнае выданне. Акрамя ўзгадавання і трэба сказаць, не зусім тыповых для збору твораў матэрыялаў пра аўтара, наступныя выданні плануецца яшчэ дапоўніць мультымедычнымі дыскамі з запісамі вершаў у выкананні самой Яўгеніі Янішчыц, альбомам песень на словы паэтэсы ў выкананні Таццяны Беланогай, фільмамі і відэаматэрыяламі пра жыццё і творчасць паэтэсы.

Само выданне зроблена надзвычай якасна і прыгожа, яно атрымалася вельмі пры-

павялічаны фармат у параўнанні са звычайнай стандартнай кнігай, не кажучы ўжо пра паэтычны прыжыццёвы зборнік вершаў. Нават колер вокладкі з выявай маленькай птушкі-ластаўкі і партрэта Яўгеніі без усялякіх рамак нагадвае той вобраз "непрыручанай птушкі Палесся", які ёй далі за ўзнёслаць, незвычайнасць і недасяжную вышыню вершаванай думкі.

Першы том выдання "Яўгенія Янішчыц: творы, жыццяпіс, каментарыі" пакуль што можна набыць у менскіх кнігарнях ці замовіць праз інтэрнэт, але ў хуткім часе кніга з'явіцца і ў кнігарнях нашага горада.

Алесь Сабалеўскі,
г. Магілёў.

Экспазіцыя, прысвечаная Святлане Алексіевіч у Лідскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Янкі Купалы

У Лідскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Янкі Купалы разгорнута выстава, прысвечаная нобелеўскаму лаўрэату па літаратуры 2015 г. Святлане Алексіевіч.

У чытальнай зале выстаўлены партрэт Святланы Алексіевіч сярод усіх нобелеўскіх лаўрэатаў, пачынаючы ад 1901 года. Выстаўлена Нобелеўская лекцыя лаўрэаткі з аў-

тографам, а таксама асадка пісьменніцы. Гэтыя каштоўныя экспанаты даставіў у Ліду сябар ТБМ Юсіф Бойса, той самы, які кожны месяц пералічвае ахвяраванні на дзейнасць

ТБМ.

Выстаўлены таксама шэраг кніг Святланы Алексіевіч, у тым ліку новых, у асноўным расейскага выдання. У Расіі да Святланы Алексіевіч

увагі значна больш, чым у Беларусі

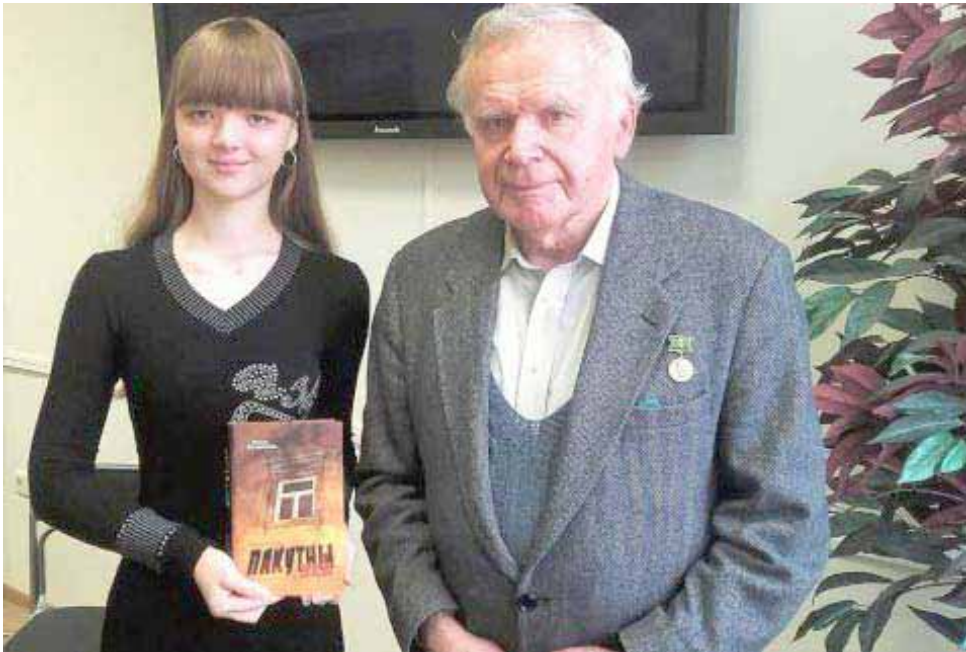
Кнігі, вядома, на расейскай мове. Перакладаў на беларускую мову, пра якія яшчэ год назад дбала ТБМ, да гэтага

часу няма. Разам з тым пытанне аб выкладанні твораў С. Алексіевіч у беларускіх школах менавіта на беларускай мове з павесткі дня не здымаецца.

Наш кар.

Глыбокая пашана да пісьменніка

1 лістапада ў Палацы Рэспублікі былі ўручаны ўрадавыя ўзнагароды заслужаным людзям Беларусі. Гэта дзеячы навукі і мастацтва, медыкі, будаўнікі. Іх уручыў 94 асобам прэм'ер-міністр краіны Андрэй Кабякоў.

Медалём Францішка Скарыны за плённую літаратурную і грамадскую дзейнасць быў узнагароджаны пісьменнік, публіцыст-эколаг, старшыня Беларускага сацыяльна-экалагічнага саюза "Чарнобыль" Васіль Цімафеевіч Якавенка. Да ўзнагароджання пісьменнік быў прадстаўлены праз Міністэрства культуры, якое адзначыла яго шматгадовую плённую дзейнасць у галіне публіцыстыкі і літаратуры, высока ацаніла створаны ім раман-эпапею "Пакутны век".

Кнігі публіцыстыкі Васіля Якавенкі "Другой зямлі не будзе", "Крупнне над ростанню", "Прывіды Шанхая над Свіслаччу", "Нячывелле" прысвечаны хвалюючым тэ-

мам: экалогіі, ядзернай бяспецы, захаванню архітэктурнай спадчыны, абароне роднай мовы.

Па традыцыі медалём Ф. Скарыны ўзнагароджваюцца працаўнікі навукі, асветы і культуры за выдатныя прафесійныя дасягненні і значны ўнёсак у памнажэнне духоўнага і інтэлектуальнага патэнцыялу беларускага народа.

Як распавёў пісьменнік, нарадзілася ідэя экранізаваць яго твор на кінастудыі "Беларусьфільм". Кінарэжысёра Вячаслава Нікіфарова захапілі яркія і каларытныя характары герояў рамана, і ён абмяркуюе з калегамі магчымасць стварэння тэлесерыялу па кнізе В. Якавенкі, шукае спонсараў для ажыццяўлення гэтай ідэі.

5 траўня гэтага года Васіль Цімафеевіч адзначыў свой 80-гадовы юбілей літаратурнай вечарынай і выставай кніг у Нацыянальнай бібліятэцы. У бліжэйшым месяцы плануецца

правесці чытацкую канферэнцыю па кнізе "Пакутны век" і сустрэчу з чытачамі ў бібліятэцы імя А. Міцкевіча.

Э. Дзвінская.

На здымках:

1. Васіль Якавенка сустракаецца з навучэнцамі гімназіі пасля ўзнагароджання.
2. Медаль Ф. Скарыны.

Уручэнне дыпламоў па нямецкай мове (DSD) у Віцебску

Навіны Германіі

27 кастрычніка 2016 г. Мерле Варнеке, аташэ па культуры Пасольства Германіі ў Менску, і Вернер Ліберкнехт, кансультант Цэнтральнага кіравання па справах нямецкай школьнай адукацыі за мяжой (ZfA), падчас урачыстага мерапрыемства ўручылі навучэн-

цам СШ № 34, СШ № 45 і гімназіі № 4 г. Віцебска дыпламы па нямецкай мове (DSD) I ступені.

Спадарыня Варнеке ў сваёй гаворцы падкрэсліла значэнне нямецкай мовы. Асабліва былі адзначаны старанне школьнікаў пры вывучэнні ня-

мецкай мовы, а таксама нястомная праца настаўнікаў нямецкай мовы.

Сардэчна віншум усіх дыпламантаў, жаданы ім задавальнення ў далейшым вывучэнні нямецкай мовы і ўсяго добрага ў будучыні!

Наш кар.

Ахвяраванні на ТБМ

1. Сармант Надзея і Сяргей - 10 р., г. Менск
2. Грыбоўскі Васіль - 10 р.,
в. Чурылавічы, Менскі р-н
3. Прылішч Ірына - 10 р., г. Менск
4. Касач Вера - 10 р., г. Менск
5. Саітава Валянціна - 10 р., г. Менск
6. Стрыжонак Ірына - 10 р., г. Менск
7. Лявончыкаў Васіль - 10 р., г. Менск
8. Вайцаховіч Н. Ю. - 8 р., г. Менск
9. Паліцэвіч А. Э. - 10 р., г. Менск
10. Балуюка Н. І. - 10 р., г. Менск
11. Раманова Ж.А. - 10 р., г. Менск
12. Чайкоўскі Павел - 12 р., г. Менск
13. Анісім Алена - 65 р., г. Менск
14. Шкірманкоў Фелікс - 10 р., г. Слаўгарад
15. Маркевіч Вера - 10 р., г. Барысаў
16. Рабека Мікола - 15 р., г. Менск
17. Кукавенка Іван - 15 р., г. Менск
18. Лягушаў Алэг - 20 р.,
ст. Ясень, Асіповіцкі р-н
19. Плакса Уладзімір - 5 р., г. Менск
20. Мануленка Уладзімір - 10 р., г. Менск
21. Чыгір Я. А. - 15 р., г. Гродна
22. Панамароў Сяргей - 20 р., г. Менск
23. Несцераў Віктар - 20 р., г. Менск

15. Маркевіч Вера - 10 р., г. Барысаў
16. Рабека Мікола - 15 р., г. Менск
17. Кукавенка Іван - 15 р., г. Менск
18. Лягушаў Алэг - 20 р.,
ст. Ясень, Асіповіцкі р-н

19. Плакса Уладзімір - 5 р., г. Менск
20. Мануленка Уладзімір - 10 р., г. Менск
21. Чыгір Я. А. - 15 р., г. Гродна
22. Панамароў Сяргей - 20 р., г. Менск
23. Несцераў Віктар - 20 р., г. Менск

Дзейнасць ГА "ТБМ імя Францішка Скарыны" па наданні роднай мове рэальнага статусу дзяржаўнай вымагае вялікіх выдаткаў. Падтрымка ТБМ – справа гонару кожнага грамадзяніна краіны.

Прасім Вашыя ахвяраванні даслаць па адрас, вул. Румянцава, 13, г. Мінск, 220034, альбо пералічыць на разліковы рахунак ТБМ №3015741233011 у Аддзяленні № 539 ААТ "Белінвестбанк" код 739 (УНП 100129705) праз любое аддзяленне ашчадбанка Беларусбанк.

Паседжанне Рады ТБМ

У адпаведнасці з расхэннем Сакрагарыяту ТБМ чарговае паседжанне Рады адбудзецца 27 лістапада ў сядзібе ТБМ. Пачатак рэгістрацыі 10:30, пачатак паседжання 11:30.

Парадак дня Рады ТБМ 27 лістапада 2016 года:

1. Інфармацыя аб удзеле ТБМ у парламенцкіх выбарах у 2016 годзе.
2. Абмеркаванне плана дзейнасці ТБМ на 2017 год.
3. Аб зменах у складзе Сакрагарыяту ТБМ.
4. Аб падпісцы і далейшым лёсе газеты ТБМ "Наша слова".
5. Аб фінансавым становішчы ТБМ.
6. Рознае.

Чакаем вашыя прапановы да праекту плана дзейнасці на 2017 год.

"Лідскае піва" прадставіла яшчэ адну навінку - "Лідскае зімовае"

3 лістапада стартвалі продажы яшчэ адной навінкі ад "Лідскага піва". Адмыслова да навагодніх свят мясцовыя півавары выпусцілі "Лідскае зімовае".

Як апісваюць навінку самі творцы, гэта адмысловы гатунак цёмнага піва, у якім удала спалучаецца аксамітавы карамельны густ з лёгкімі нотамі ядлоўцу і тонкім водарам адмыслова падабранай кампазіцыі спецыяльнай карыцы, гваздзік, каландра.

Рэкамендуецца ўжываць пры тэмпературы каля 14°C (цяплей чым звычайна), каб букет духмяных навагодніх спецыяў раскрыўся ў поўнай меры.

Наш кар.

Паведамленне	Грамадскае аб'яднанне "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны" УНП 100129705			
	Атрымальнік плацяжы ААТ "Белінвестбанк" код 739			
Рахунак атрымальніка		3015741233011	Асабовы рахунак	
			739	
(прозвішча, імя, імя па-бацьку, адрас)				
Від плацяжы		Дата	Сума	
Ахвяраванні ТБМ	на дзейнасць			
Касір				
			Пеня Разам	
Плацельшчык				
Грамадскае аб'яднанне "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны" УНП 100129705				
Атрымальнік плацяжы ААТ "Белінвестбанк" код 739				
Рахунак атрымальніка		3015741233011	Асабовы рахунак	
			739	
(прозвішча, імя, імя па-бацьку, адрас)				
Від плацяжы		Дата	Сума	
Ахвяраванні ТБМ	на дзейнасць			
Квітанцыя				
			Пеня Разам	
Плацельшчык				

500-годнасць з “Прайдзісветам”

1 лістапада ў рамках праграмы “500-годнасць”, якую прапаводзіць кампанія “Будзьма беларусамі”, і якая прымеркавана да 500-годдзя пачатку беларускага кнігадрукавання, Лідчыну наведалі прадстаўнікі рэдакцыі інтэрнет-часопіса “Прайдзісвет” Ганна Янкута і Ігар Крэбс.

Першая сустрэча адбылася ў Ганчарскай СШ Лідскага раёна. Расповед пра часопіс “Прайдзісвет”, пра перакладную літаратуру, прадстаўленне часопіса “Гарбузік” выклікалі жывую зацікаўленасць дзяцей і настаўнікаў. Не меншую цікавасць вы-

клікалі і конкурсы на веданне імянаў беларускіх пісьменнікаў і рэдкіх беларускіх словаў, тым больш, што дзеці атрымалі за правільныя адказы прызы ад кампаніі “Будзьма...”. Фішкай стала прадстаўленне на паштоўках і кнігах аўтографа самога Артура Конана Дойля.

Другая сустрэча ў Лідскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Янкі Купалы была больш акцэнтавана на нумарах часопіса “Прайдзісвет” і на кнігах замежных аўтараў, якія калектыў перакладчыкаў рэдакцыі часопіса выдаў у электронным і папяровым выглядзе. Гэта дзве кнігі пра Шэрлака Холмса і іншыя. Зусім новая кніга, ужо дзвятае папярэвае выданне з серыі “PostScriptum”, уключае творы “Замак Отранта” Хораса Уолпала (пераклала Ганна Янкута) і “Франкенштайн, ці Сучасны Праметэй” Мэры Шэлі (пераклала Марына Дзергачова). Вокладку для кнігі намалювала мастачка Кацярына Дубовік, а прадмову напісала літаратуразнаўца, выкладчыца ангельскай і амерыканскай літаратуры Ганна Бутырчык.

Не паспела выйсці з друку да сустрэчы, але выйшла непасрэдна пасля яе кніга Тадэвуша Даленгі Масловіча “Знахар”, пра якую таксама гаварылася на імпрэзе, тым больш, што некалі ў Лідскай гімназіі выклала латынь сястра пісьменніка Ядвіга.

Удзельнікі сустрэчы ў бібліятэцы былі ўражаны эрудыцыяй і лёгкасцю вядзення гутаркі з боку гасцей, навізнай і свежасцю вобразаў, веданнем навінак сусветнай літаратуры.

Яраслаў Грынкевіч.

Рэдактар Станіслаў Вацлававіч Суднік

Рэдакцыйная калегія:

Алена Анісім, Юрась Бабіч, Юля Бажок, Марыя Баравік, Аляксей Карпенка, Эла Оліна, Ігар Пракаповіч, Аляксей Пяткевіч, Станіслаў Суднік, Павел Сцяцко, Алег Трусаў, Дзяніс Тушыньскі, Аляксей Шалахоўскі.

<http://naszaslowa.by/> <http://pawet.net/>
<http://kamunikat.org/> <http://tbn-mova.by/>
<http://nashaslova.mns.by/>

Заснавальнік:

ТБМ імя Францішка Скарыны.

Пасведчанне аб рэгістрацыі № 908 ад 18 снежня 2009 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Адрас рэдакцыі:

231293, Лідскі р-н, в. Даліна.

Адрас для паштовых адпраўленняў:

231282, г. Ліда-2, п/с 7.

E-mail: naszaslowa@tut.by

Аднаўляецца дзейнасць

Гістарычнай школы Алега Трусава.

Адзін раз на месяц у межах сустрэч клуба “ПраМова” (які збіраецца што сераду з 18:45 у офісе ТБМ па вул. Румянцава, 13) будзе ладзіцца паказ фільмаў на гістарычную тэматыку. Першая такая сустрэча адбудзецца 9 лістапада з 18:45 у офісе ТБМ. Уваход вольны.

Лідскія літаратурна-музычныя зазімкі

Лідскія літаратурна-музычныя зазімкі адбудуцца

23 лістапада ў Лідскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Янкі Купалы

Пачатак у 15.00.

Асноўная тэма:
“Творчэсць Максіма Багдановіча”.

Прымаюцца заяўкі на ўдзел.

Мікола Пятрэнка

Сяргей Панізьнік

Сонца над песняю
М. Багдановіча

ЗАРОК! МАКСІМУ

Да 125-годдзя
з дня нараджэння М. Багдановіча

Б і л а Р у с ь, блакітнае ў зялёным,
Беларусь, каронныя дубы.
Мо й таму ў напрузе тут страмёны,
Звяга шабляў пад зазыў трубы?
Ворагі нацэльваліся ў грудзі -
З кайданамі, крыжам і ярмом...
Беларусь - сасоністыя людзі,
Беларусь - з крутых аблокаў гром.
Не гарбей, скрышы нашэсця крыгу,
Орды варажнечы разгані!..
Вунь Скарына зрукатворыў кнігу
Вольнасці, любові, дабыні.
Над вякамі літараў суквецце,
Словы пад вяселкавай дугой.
Іх з далоняў развівае вецер,
Каб раслі з атаваю тугой.
Выдужалі словы і ў зазіме,
Хвалі памаглі радочкі звіць.
Суджана было табе, Максіме,
Іх у новай песні ажывіць.
Беларусь табе жадае долі,
З продкамі заве на талаку,
Падсыпаючы жывінкі солі
Да акрайчыка на ручніку.
Пачастунак гэтка - не даплата,
А прычасце на святой расе.
Ў кнізе сэрца песняй распачатай
Скрэсліваеш нагаворы ўсе.
Песню весняць крылы непакоры.
З ёю ў ўздыму лобую грузь.
Б і л а Р у с ь, зырокплівыя зоры,
У разліве сонца Беларусь!
1981 г., Львоў

З украінскай мовы пераклаў
Сяргей Панізьнік (каля бульвара
Шаўчэнка пад возерам Гурон у Канадзе).
18.X.2016.

Мікола Яўгенавіч Пятрэнка
(нарадзіўся 6 лістапада 1925 г.) -
украінскі паэт-песеннік, празаік,
драматург. Аўтар зборнікаў гумару,
вершаў для дзяцей. Уганараваны
прэміямі імя Паўла Тычыны, Маркіяна
Шашкевіча, Багдана-Нестара
Лепкага. Жыве ў Львове.

1.
Быў вясновы час і зімні...
Багдановіч - над усімі!
Багдановіч наш - для ўсіх!
Цешымся з Табой, Максіме:
Дзень Народзінаў не ўціх.
У Музеі Памяць-Кварту
хочам думкамі наліць,
у “Вянку” пялёсткам быць,
жыць Максімаваю вартай,
каб не грукаліся коні
па пустэчы, каб змаглі
мы штодня быць у пагоні
за прастор сваёй зямлі.
Мінск для гасця - не парожні:
тут парог Максіма грэе,
разам з намі Львоў шчырэе,
гляне Горадня на пожны,-
Яраслаў не ачужэе...
Бо планетай сам Максім.
З мілатай перад усім -
ён Валяр, Вястун, Будзіцель.
Сёння кліча зноў:
- І д з і ц е,
зблізку хто і хто здалёк,
зведзець мацярык, дзе ў жыцце
мой трапеча Васілёк!

2.
З намі Ён, гадоў хадок,
яравы наш і азімы...
Слухай, малады Максіме!
Сёння зноў даем зарок:
ад Паэта - ні на крок -
бо ў любові, ў веры, ў сіле
продкі шчыраваць прасілі
і над Ялтай - галубок...

Памяць - Вечнасці клубок,
а гады пры ім - плавільні...
...Вершы грэе і для Вільні
Ракуцёўшчыны² дубок.

¹ Зарок - абяцанне, клятва.
² У фальварку Ракуцёўшчына летам
1911 г. жыў М. Багдановіч. Там
штогод у гонар паэта праходзіць
свята паэзіі і песні “Ракуцёўскае лета”.
8.12. 2013, 2016.

Аўтары цалкам адказныя за падбор
і дакладнасць прыведзенай інфармацыі.
Рэдакцыя рукапісы не вяртае.

Газета надрукавана ў Лідскай друкарні.
231300, г. Ліда, вул. Ленінская, 23.
Выдавец: Установа інфармацыі “Выдавецкі дом ТБМ”.
Газета падпісана да друку 7.11.2016 г. у 17.00. Замова № 2571.
Аб’ём 2 друкаваныя аркушы. Наклад 1500 асобнікаў.
Падпісны індэкс: 63865.
Кошт падпіскі: 1 мес. - 1,06 руб., 3 мес. - 3,18 руб.
Кошт у розніцу: па дамоўленасці.